

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
CLUJ-NAPOCA

FACULTATEA DE STUDII EUROPENE

REZUMATUL
TEZEI DE DOCTORAT

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Prof. Univ. Dr. Vasile Puscas

Student-doctorand

Michal Kremer-Asaf

CLUJ-NAPOCA

2016

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI

CLUJ-NAPOCA

FACULTATEA DE STUDII EUROPENE

Analiza procesului decizional în politica externă:

Cazul Golda Meir (1970-1973)

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Prof. Univ. Dr. Vasile Puscas

Student-doctorand

Michal Kremer-Asaf

CLUJ-NAPOCA

2016

CUPRINS

INTRODUCERE.....	1
CAPITOLUL I: ABORDĂRI ÎN ANALIZA PROCESULUI DECIZIONAL AL POLITICII EXTERNE.....	1
Traseul biografic al Goldei Meir (3 mai 1898 - 8 decembrie 1978)	5
CAPITOLUL II: DESIGNUL ȘI METODOLOGIA CERCETĂRII	8
Instrumentele cercetării	Error! Bookmark not defined.
Analiza documentelor.....	Error! Bookmark not defined.
Metode de cercetare.....	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL III: DISCUTAREA REZULTATELOR	13
Studiu de caz nr. 1: Inițiativa americană de pace din 19 iunie 1970.....	16
Studiu de caz nr. 2: Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind încetarea status quo-ului din cadrul relațiilor israeliano-egiptene (februarie-octombrie 1973)	17
Studiu de caz nr. 3: Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind acordul de încetare a focului (22 octombrie 1973-11 noiembrie 1973)	19
CAPITOLUL IV: CONCLUZII.....	20
CAPITOLUL V: HCSM (MODELUL HOLISTIC COMPLEX AL SPIRALEI).....	21
BIBLIOGRAFIE	25
Anexa nr. 1: Rezoluția ONU nr. 242 (22.11.1967) ..	Error! Bookmark not defined.
Anexa nr. 2: Inițiativa americană de pace (19.06.1970)	Error! Bookmark not defined.
Anexa nr. 3: Studiu de caz nr. I: Acordul Goldei Meir privind Inițiativa americană	

de pace: Mesajul Goldei Meir către Rabin privind planul Jaring 31 iulie 1970.
.....**Error! Bookmark not defined.**

Anexa nr. 4: Studiu de caz nr. II: Mesajul Goldei Meir către Kissinger privind decizia de neîncepere a ostilităților 5 octombrie 1973**Error! Bookmark not defined.**

Anexa nr. 5: Studiu de caz nr. III: Întâlnirea Goldei Meir cu Președintele Nixon și cu Kissinger, privind prizonierii de război și impasul decizional privind Armata a 3-a, 3 noiembrie 1973:.....**Error! Bookmark not defined.**

Anexa nr. 6: Războiul din Sinai, 6–15 octombrie 1973.**Error! Bookmark not defined.**

INTRODUCERE

Prezenta cercetare analizează procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir în intervalul 1970-1973, perioadă în care aceasta a deținut funcția de prim-ministru al Israelului.

Întrucât obiectivul prezentului studiu este acela de a examina procesul decizional al politicii externe printr-o abordare focalizată pe caracteristicile proceselor decizionale din cadrul politicii externe a prim-ministrului israelian Golda Meir (1970-1973), principala întrebare adresată în prezenta cercetare este următoarea: **Cum pot fi caracterizate procesele decizionale ale politicii externe duse de Goldei Meir în perioada 1970-1973?**

În încercarea de a descrie și de a înțelege aceste caracteristici, prezenta investigație științifică pornește de la trei interogații principale: Ce evenimente majore au format contextul de referință al procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir în perioada războiului? Care au fost principalii factori care au influențat procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir? Cum poate fi caracterizat procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir din perspectiva unor diferite abordări ale modelelor de luare a deciziilor?

Această cercetare se axează în special pe relațiile existente între factorii decidenți din patru țări (Israel, S.U.A., U.R.S.S. și Egipt), precum și pe alte două chestiuni legate de acestea - aspectele militare și aspectele care țin de serviciile secrete de informații. Nu sunt abordate în prezenta investigație alte aspecte precum cele privind relațiile de ordin economic, comercial sau cultural dintre aceste țări.

CAPITOLUL I: ABORDĂRI ÎN ANALIZA PROCESULUI DECIZIONAL AL POLITICII EXTERNE

Primul capitol trece în revistă principalele abordări din domeniul procesului decizional al politicii externe. Premisa de bază de la care se pornește este aceea că procesele decizionale cheie ale politicii externe sunt procese de ordin mental. Ca atare, prezenta investigație nu abordează literatura de specialitate privind aspectele biologice sau fiziologice. Această secțiune include și o sinteză a studiilor axate pe traseul biografic al Goldei Meir.

Capitolul este structurat pe baza a trei abordări cheie: abordarea rațională, abordarea birocratică și abordarea psihologică, aceasta din urmă făcând trimitere și la factori non-raționali.

În versiunea sa clasică, **abordarea rațională** consideră că actorii statali sunt principalii jucători, aceștia operând pe baza unui sistem clar de priorități, cunoscând toate alternativele posibile și alegând-o pe aceea care poate genera beneficii maxime din punctul lor de vedere. Această abordare reprezintă punctul de plecare pentru toate analizele temeinice din domeniul relațiilor internaționale (Mintz și DeRouen, 2010).

Modelul rațional a suferit ample modificări și a făcut obiectul a numeroase studii, unele dintre acestea pornind de la criticile aduse respectivului model. Astfel, anumiți analiști susțin că modelul rațional nu este viabil în analiza acelor situații în care factorii decidenți se confruntă cu alternative de valoare egală. Alții subliniază existența unor componente non-raționale. Aceste critici au dat naștere unei multitudini de modele care adoptă doar o parte din premisele fundamentale ale modelului rațional, cum ar fi, de pildă, modelul incremental al actului decizional propus de Braybrooke și Lindblom (1963) sau modelul raționalității limitate, avansat de Simon (1985).

Abordarea birocratică s-a dezvoltat ca reacție la explicațiile raționale al procesului decizional al politicii externe, dezvoltându-se ulterior ca o abordare critică în domeniul cercetării comportamentului organizațional. Literatura de specialitate care se ocupă cu studiul aspectelor birocratice în procesul decizional al politicii externe a început să se dezvolte în anii '60, în intenția de a aplica cunoștințele noi din domeniul cercetării comportamentului organizațional. Cercetători cum ar fi Neustadt și Snyder au recunoscut influența exercitată de componenta organizațională în procesul decizional al politicii externe, dar nu au efectuat studii aplicate pe cazuri specifice privind procesul decizional al politicii externe. Allison (1971, 1999) a fost printre primii cercetători care au abordat în detaliu această problemă, propunând două modele birocratice ca alternative la modelul actorului rațional: primul este modelul politic organizațional, potrivit căruia deciziile politice sunt rezultatul procesului decizional la nivel de organizații mari, care își desfășoară activitatea în conformitate cu procedurile standard de operare (SOP); iar al doilea este modelul politic birocratic, potrivit căruia procesul decizional este rezultatul cumulat al efectului de atracție, respingere și

negociere între actorii politici situați pe poziții opuse în privința unor chestiuni de ordin politic. Modelele sugerate de Allison s-au bucurat de o largă aplicabilitate și dezvoltare, fiind preluate de cercetători precum Rourke, George, Halperin și alții.

Abordarea psihologică ne arată că investigația de ordin psihologic a pătruns în sfera cercetării privind procesul decizional al politicii externe. Intenția unor asemenea abordări este aceea de a scoate în evidență contribuția unică a unor decidenți specifici la procesul decizional al politicii externe. În cadrul abordării psihologice, s-au diferențiat două principale direcții. Prima dintre acestea și-a făcut apariția în anii '60 și '70, pe baza unor studii psihodinamice privind anumiți decidenți specifici. Cercetători cum ar fi Georges, Mazlish și Langer s-au axat pe studierea unor lideri individuali, încercând să demonstreze că experiențele din copilărie își lasă amprenta asupra tiparelor decizionale adoptate la maturitate. A doua direcție, începând din anii '80, a recurs la cercetări cognitive pentru a analiza procesul decizional al politicii externe, în domeniul științelor sociale. Câteva importante concepte emergente din aceste studii realizate de cercetători precum Leites, Holsti, George și alții ar fi “sistemul de convingeri” și “codul operațional”, concepte aplicate pe larg și dezvoltate în continuare.

Secțiunea privind factorii non-raționali se referă la perspective semnificative, semnalate de către Thaler (1980), care distinge între așa-numiții “econii” (fiind economice) și ființele umane. Umanii și “econii” pot reprezenta concepte simbolice pentru diferențele dintre diversele teorii, reliefând totodată distincția dihotomică dintre două tipuri de decidenți. Potrivit lui Thaler, dacă “econii” sunt ființe raționale, există dovezi zdrobitoare ca umanii nu sunt capabili să se manifeste ca decidenți pur raționali. “Econii” nu sunt predispuși la procese euristice și la idiosincrazii, cum ar fi cele descrise în această secțiune, dar ființele umane nu le pot evita.

Această secțiune prezintă câțiva dintre factorii non-raționali implicați în procesele decizionale. Sunt descrise studii care s-au concentrat pe identificarea distorsiunilor de natură euristică în procesele decizionale. Această parte prezintă în detaliu patru idiosincrazii, relevante pentru analiza procesului decizional al politicii externe: convertirea celorlalți la punctul de vedere propriu (Polya, 1945; Kahneman, 2013), euristica afectivității (Slovic, Fischhoff & Lichtenstein, 1979), idiosincrazia percepției sociale (Schwartz, 1991), orientarea riscului și idiosincrazia emoțională (Slovic,

2000). În plus, secțiunea se apleacă și asupra iluziilor generate de idiosincrazia excesului de încredere (Sunstein & Koran, 1999; Tversky, 1973; Tetlock, 2005; Lovallo, 2005), dovedită a fi un factor irațional esențial în analiza procesului decizional al politicii externe în general și în prezenta cercetare în special.

În prezentul capitol cercetătorul a demonstrat că există o serie impresionantă de teorii care conturează diverse abordări ale procesului decizional. Literatura de specialitate parcursă în acest sens indică faptul că în domeniul politic procesele decizionale sunt influențate de o gamă largă de structuri birocratice complexe, precum și de comportamentele individuale și de personalitățile unice ale celor care sunt implicați în procesul decizional. Au fost concepute teorii specifice ale actului decizional pentru a descrie și explica funcțiile caracteristice ale unei organizații. Au fost întreprinse analize de caz privind decidenții individuali în raport cu propriul lor mediu în care își desfășoară activitatea. Pe de altă parte, teoriile tradiționale privind actorul rațional preferă să analizeze procesul decizional pornind de la premisa că în aceste procese sunt implicați jucători individuali, cu un profil bine conturat. Evoluția unei mari părți a altor paradigme, abordări și teorii este inspirată sau vine ca răspuns la aceste perspective tradiționale.

Complexitatea și amploarea cercetărilor de ordin teoretic, care includ paradigme, abordări, teorii, modele și cadre de analiză, creează un potențial semnificativ de ambiguitate, de natură să influențeze selecția și adoptarea abordărilor prezentate aici. Pe de o parte, gama largă de alternative teoretice oferă toate premisele pentru un grad sporit de creativitate. Pe de altă parte, excesul de teorii poate ridica un obstacol în calea identificării unui cadru teoretic complex și complet pentru analiza proceselor decizionale.

Conștientizarea importanței unei abordări multidisciplinare a crescut în ultima vreme. Prezenta investigație încearcă să răspundă provocării reprezentate de necesitatea corelării și medierii unor diverse abordări, în vederea construirii unui model holistic, multi-disciplinar, care să integreze și să sintetizeze principiile de bază ale unor diferite teorii pentru o analiză comprehensivă a fenomenelor studiate și pentru conturarea unei imagini holistice asupra acestora.

Traseul biografic al Goldei Meir (3 mai 1898 - 8 decembrie 1978)

Întrucât prezenta cercetare analizează procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir în timpul mandatului ei ca lider al Israelului, această secțiune prezintă o sinteză a literaturii de specialitate referitoare la parcursul biografic al acestei personalități politice.

La 3 mai 1898, la Kiev, s-a născut Golda Meir, fiica lui Blume și Moshe Maubowitz. Familia sa a aparținut marelui val al migrației în urma căruia peste 2 de milioane de evrei au emigrat din Rusia în SUA, în perioada de la pogromurile împotriva evreilor din Kiev în anii 1881-1882 și până la momentul închiderii porților către SUA, în anul 1924. Familia Goldei Meir a emigrat în 1906, tatăl, mama și cele trei fiice ale acestora stabilindu-se în Milwaukee, Wisconsin. Accentul american a rămas un element definitoriu al identității Goldei Meir, în pofida faptului că a trăit în Israel timp de 57 de ani (Medzini, 2008).

Încă de la o vârstă fragedă, Meir a dat dovadă de intrasigență. La 15 ani ea a refuzat să intre într-o căsătorie aranjată și a fugit la sora ei, care locuia la Denver. A revenit în casa părinților săi abia după doi ani. În timpul studenției, s-a alăturat mișcării sioniste, iar în 1921 a emigrat în Israel împreună cu soțul său, Morris Myerson, pe care l-a întâlnit atunci pe când locuia la Denver. După doi ani în care cei doi au trăi și lucrat în agricultură în kibuțul Merhavia, cuplul s-a mutat la Tel Aviv, unde Golda Meir a funcționat în cadrul Departamentului de conturi al Histadrutului HaKlalit.¹ Aici ea l-a întâlnit pe David Remez, care la acea vreme era Secretarul General al Histadrutului, devenind ministru și lider al Israelului la începutul existenței acestui stat. Remez a devenit protectorul său politic (Horton & Simons, 2009).

1928 a fost anul în care cariera sa politică a debutat în Partidul Mapai (la acel moment, Partidul Muncii). În această perioadă ea a devenit secretară a Consiliului Femeilor Muncitoare. În 1930 a fost numită ca membră a Comitetului executiv al Histadrutului. Între 1932 și 1934, a plecat ca emisar în Statele Unite, ocupând poziția de secretar al organizației (socialiste) a Femeilor Pioniere. Acolo, a devenit o figură foarte populară și a fost recunoscută ca orator remarcabil atât în limba engleză, cât și

¹ *Histadrut HaKlalit shel Ovdim B'Eretz Yisrael* este Organizația generală a muncitorilor din Eretz Yisrael, fiind cunoscută sub numele de Histadrut. Este organizația sindicatelor din Israel.

în limba idiș. La întoarcere, a fost reintegrată în Consiliul Femeilor Muncitoare și în Comitetul executiv al Histadrutului. Funcțiile deținute au inclus următoarele: șef al Departamentului politic al Histadrutului (1940), șef al Partidului Mapai (1941), secretar al Consiliului Muncitorilor din Tel Aviv (1944). În anul 1946, când Sharett² a fost încarcerat de către britanici, Meir a preluat poziția de șef al Departamentului politic al Agenției Evreiești.³ Ea a continuat să joace diferite roluri politice, inclusiv în cadrul întâlnirii cu Regele Abdallah al Iordaniei, din ajunul constituirii Statului Israel, sau în strângerea de fonduri organizată în SUA (Meir, 1975).

După înființarea Statului Israel în luna mai a anului 1948, Meir a fost unul din semnatarii Declarației de Independență, iar în septembrie 1948 ea a devenit primul emisar al Israelului în Statele Unite. Un an mai târziu, a fost aleasă ca membră a Knesset⁴ și a fost ministru al muncii până în anul 1956 (ibidem).

Meir a avut un impact semnificativ ca ministru al muncii: a inițiat și a promovat înființarea Instituției naționale pentru securitatea socială, a elaborat legislația privind munca și timpul de odihnă, legislația privind concediul anual, legislația privind tineretul muncitor și legislația privind femeile muncitoare. Între anii 1956-1965, a ocupat funcția de ministru de externe și, respectând sugestia primită din partea lui David Ben Gurion,⁵ și-a ebraizat numele din Myerson în Meir. Perioada în care a funcționat ca ministru de externe a fost una a consolidării relațiilor dintre Israel și tinerele state, în special acelea din Africa. Între 1966-1968 a fost secretar al Partidului Mapai. Atunci când cele trei partide muncitorești din Israel s-au unit pentru a forma Partidul Muncii, Meir a fost numită secretar al formațiunii rezultate (Horton & Simons, 2008).

După moartea premierului Eshkol, în februarie 1969, Meir a devenit prima și singura femeie care a ocupat funcția de prim-ministru al Israelului, și a treia femeie prim-ministru din lume (după Bandaranayke în Sri Lanka și Gandhi în India). Numirea lui în această funcție a venit ca un compromis menit să prevină o luptă intergenerațională

² Moshe Sharett a devenit cel de-al doilea prim-ministru al Israelului.

³ Agenția Evreiască este cea mai mare organizație non-profit evreiască din lume. Misiunea acesteia este aceea de a "inspira evreii din întreaga lume să se conecteze cu propriul popor, cu patrimoniul și pământul acestuia, dându-le forța de a construi un viitor evreiesc prosper și un Israel puternic" (Jewish Agency Report, 2014).

⁴ *Knesset* - Parlamentul israelian.

⁵ Cel dintâi prim-ministru al Israelului.

și interpersonală în cadrul partidului. În schimb, la alegerile pentru cel de al șaptelea Knesset, în 1969, ea a condus Partidul Muncii către victorie și a continuat în acest rol (Medzini, 2008).

La o privire retrospectivă, putem afirma că anii dintre Războiul de șase zile și Războiul de Yom Kippur au fost ani de aroganță și complacere israeliană. Aceștia au fost anii Războiului de uzură, debutului colonizării în teritoriile ocupate și ignorării faptului că se producea o adâncire a decalajelor sociale. Au fost ani de război și ani de confruntare cu organizațiile teroriste palestinienne din Israel și din întreaga lume (Bar-Yosef, 2005).

Meir știa cum să își exprime sentimentele, dar în pofida acestui fapt a fost recunoscută drept doamna de fier a politicii israeliene.

Spicuim din declarațiile făcute de Meir pe parcursul mandatului său:

“. . . Ea a fost cea care s-a referit la membrii mișcării de protest a tinerilor care au emigrat în masă din Maroc spunând că “nu sunt simpatici”. Despre egipteni a afirmat: ‘nu îi vom ierta niciodată pe arabi pentru că ne-au forțat să le omorâm fiii’. În ceea ce privește solicitarea palestinienilor, a spus: “nu există nici o națiune palestiniană” (Man, 1998, pp. 84-85).

Meir a refuzat toate încercările de modificare a status quo-ului, în special între Israel și Egipt. Cu toate acestea, în 1970 a acceptat inițiativa de pace Rogers, care a pus capăt Războiului de uzură, din acest motiv aripa dreaptă (blocul Herut⁶ și cel liberal) aflată sub conducerea lui Begin⁷ părăsind guvernul (Weitz, Y. 2012).⁸

Pe data de 6 octombrie 1973 a izbucnit Războiul de Yom Kippur. Israelul a fost luat prin surprindere. Din punct de vedere militar, războiul s-a încheiat cu o victorie israeliană, dar datorită numărului de sacrificii și șocului suferit de armată, care până atunci fusese neînvingătoare, războiul a generat o furie crescândă la nivelul publicului (Gordon, 2008).

⁶ Herut - partid politic naționalist de dreapta care, în urma fuziunii cu alte partide mai mici, a devenit Likud, în anul 1998.

⁷ Menahem Begin, lider al Herut, care a devenit prim-ministru în anul 1977.

⁹ <http://goldameir.org.il/archive/home/he/1.html>

Comisia națională de anchetă - Comisia Agranat - a hotărât că vina ar trebui să fie atribuită exclusiv eșaloanelor militare și că, în timpul războiului, Meir a acționat corespunzător, dar publicul nu a acceptat acest lucru. Meir a fost aleasă din nou ca prim-ministru în cadrul alegerilor din decembrie 1973, dar s-a confruntat zilnic cu proteste împotriva sa. În iunie 1974, după o vizită de condoleanțe efectuată la o familie care își pierduse fiul în timpul războiului, ea a demisionat (Horton & Simons, 2008).

Meir a mai trăit pentru a vedea revoluționarea regimului din Israel în anul 1977, după numeroși și îndelungați ani de guvernare laburistă, care durase de la momentul înființării statului, de fapt. A fost martora alegerii unui guvern de dreapta, condus de Begin, și a avut o întâlnire cu președintele Sadat al Egiptului, când acesta a efectuat vizita sa istorică în Israel, în același an.

După depunerea demisiei, Meir a plecat să trăiască cu fiica ei în kibuțul Revivim din sudul Israelului, unde a rămas până la moartea sa, pe 8 decembrie 1978.⁹

CAPITOLUL II: DESIGNUL ȘI METODOLOGIA CERCETĂRII

Capitolul de față tratează metodologia utilizată în prezenta investigație și detaliază paradigma și abordarea cercetării. Aceasta a fost realizată pe baza unei paradigme calitative, o paradigmă a interpretării hermeneutice, fiind efectuat și un studiu de caz.

Acest capitol discută metodologia desprinsă din domeniul științelor sociale și aplicată în analiza proceselor decizionale. Se face o trecere în revistă a evoluției metodologiei pentru înțelegerea proceselor decizionale în științele sociale.

În încercarea de a articula fundamentele metodologice ale modelului de cercetare propus, e face referire, în primul rând, la doi mari teoreticieni - Dilthey (1976) și Ricoeur (1981). Acești cercetători au contribuit la înțelegerea și evoluția metodologiei interpretative a procesului decizional, o metodologie cu precădere relevantă pentru domeniul politic.

Una dintre importantele contribuții ale lui Ricoeur este așa-numitul “arc

⁹ http://goldameir.org.il/archive/home/he/100/show_bio6.html

hermeneutic”. Ricoeur a sugerat că analiza istorică poate deveni o interpretare naivă care să conducă la analize critice mai profunde, cu semnificații deschise. Analiza este deschisă, pe de o parte, în sensul în care cercetătorii interpretează spre a înțelege subiectul (decidentul), dar și în acela în care analiza face posibilă auto-reflecția din partea cercetătorilor.

Prezenta teză de doctorat are ca temă procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir în trei studii de caz din perioada 1970-1973, reprezentând trei **evenimente istorice**. Secțiunea de față ia în discuție, prin urmare, renașterea abordărilor istorice în cercetarea din domeniul științelor sociale privind procesele decizionale. În plus, secțiunea descrie strategiile sugerate de Lustick (1996) pentru punerea în practică a acestui tip de cercetare, care devine piatra de temelie a modelului inovator pe care îl propunem aici. În esență, capitolul analizează distincția, în domeniul științelor sociale, dintre demersul de tip istoric, științific și abordarea interpretativă a procesului decizional. Capitolul mai prezintă și principalele critici la adresa acestui tip de abordare și câteva răspunsuri posibile pentru a le contracara.

Instrumentele cercetării

Dacă prima parte a capitolului descrie paradigma interpretativă, hermeneutică a cercetării, celelalte secțiuni prezintă implicațiile utilizării acestei paradigme și a structurii narative în sine, încercând să definească designul și instrumentele cercetării.

Principalele instrumente folosite în prezenta investigație constau în analiza interviurilor narative în profunzime și în recenzarea și analiza documentelor istorice:

Interviul în profunzime utilizat în această cercetare a fost interviul semi-structurat pe baza a cinci întrebări inițiale. Acest tip de interviu permite adăugarea de noi întrebări în timpul conversației cu respondentul pentru a rafina, concentra și înțelege mai bine răspunsurile persoanelor intervievate Edwards, R; Holland, J. (2013). Edwards, R & Holland, J. (2013) observă că interviurile semi-structurate devin din ce în ce mai complicate în pofida faptului că pornesc de la o serie ordonată de întrebări inițiale, modificările putând apărea în funcție de dinamica interacțiunii cu persoanele intervievate, dat fiind că obiectivul principal este acela de a înțelege normele de gândire, convingerile și motivațiile persoanelor intervievate.

Eșantionul de participanți a constat din 13 persoane care sunt familiarizate cu procesele decizionale ale politicii externe duse de Golda Meir în perioada studiată, persoanele respective făcând parte din două cercuri de cunoștințe ale fostului prim-ministru israelian. Primul cerc a fost compus de persoane care au participat sau au cunoscut procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir în acea perioadă, al doilea cerc al persoanelor intervievate fiind constituit din istorici și jurnaliști care și-au dedicat viața investigării acestor subiecte.

Printre cei intervievați s-a aflat fostul ministru de interne, descris ca erou al Israelului pentru poziția sa curajoasă în procesul de luare a deciziilor din timpul războiului; o rudă a fostului premier Golda Meir; comandanți de batalion din prezent și din timpul Războiului de Yom Kippur și un istoric de prim rang care a publicat recent în presa israeliană o serie de interviuri pe tema Războiului de Yom Kippur; un jurnalist care a făcut investigații privind viața personală a Goldei Meir. Au fost realizate interviuri și cu oficialități militare și cu politicieni, care au oferit importante informații, contribuind astfel la înțelegerea proceselor decizionale ale politicii externe din această perioadă.

Analiza documentelor

Al doilea instrument de cercetare utilizat în prezenta cercetare a constat în analiza documentelor istorice. Documentele respective au inclus procese verbale și telegrame, extrase din sursele primare aflate în arhivele din Israel și din Statele Unite ale Americii.

În privința arhivelor israeliene, se poate spune că în ultimii ani numeroase documente clasificate păstrate în aceste arhive au fost deschise accesului public. Acest proces de deschidere responsabilă a accesului la documentele din arhive s-a dovedit a fi foarte util pentru analiza istorică, permițând includerea unui număr mai mare de surse pentru în prezenta cercetare. Cu toate acestea, există documente care nu sunt încă accesibile publicului, acestea fiind, prin urmare, excluse din prezenta investigație. Așa au fost, de pildă, procesele verbale ale ședințelor guvernului israelian din anii 1970-1974, precum și cele ale Comitetului pentru afaceri externe și apărare din Knesset din aceeași perioadă. În anul 2003, Arhivele Statului au declassificat procesele verbale din anul 1973 ale Comitetului pentru afaceri externe și apărare. În plus, în conformitate

cu regulamentele în vigoare privind accesul la arhivele IDF și ale Ministerului Apărării, dosarele clasificate pe probleme militare și de securitate pot fi declassificate abia 50 de ani mai târziu. Ca urmare, există încă documente confidențiale care nu sunt accesibile cercetătorilor.

Sursele analizate au inclus telegrame transmise între principalii lideri implicați în procesul decizional al politicii externe. Din partea israeliană, acești lideri au fost reprezentați de prim-ministrul Golda Meir și delegații acesteia. Din partea SUA: Președintele Nixon și Secretarul de stat, Kissinger. Din partea egipteană: Președintele Sadat, iar din U.R.S.S.: Președintele Brejnev și premierul Kosygin. Iată principalele categorii de documente investigate, cu referire la perioada iunie 1970-decembrie 1973:

1. Minuta ședințelor la care au participat premierul Golda Meir și Cabinetul israelian în anii 1970-1973, inclusiv documente clasificate ale cabinetului de război din perioada 5 octombrie 1973-18 octombrie 1973.
2. Telegramme și mesaje strict secrete schimbate între Golda Meir, membrii staff-ului acesteia și Ambasada Israelului din Washington, care descriu situația militară și politică.
3. Telegramme clasificate ca strict secrete și de mare urgență, transmise între principalul decident israelian (Meir) și cel american (Kissinger).
4. Arhiva de documente ale I.D.F. (Forțele de apărare israeliene). Rezumatul ședințelor consultative.
5. Grupul special de acțiune de la Washington (WSAG); Protocoale de consultări între Secretarul SUA, Kissinger, și colegii acestuia.
6. Mesaje strict secrete schimbate între liderii americani și liderii sovietici, aflate în arhiva FRUS (Relațiile Externe ale Statelor Unite), inclusiv dosarele de securitate națională păstrate în diverse surse (Agenția de Securitate Națională, dosarele Consilierului pe probleme de securitate națională și dosarele Consiliului de Securitate Națională.
7. Minuta întâlnirilor dintre liderii americani și cei egipteni din perioada studiată, din arhiva FRUS și arhiva NPMP (Proiectul Documentelor

Președinției Nixon).

8. Rapoartele oficiale ale **Comitetului Agranat**, o comisie de anchetă privind Războiul de Yom Kippur care a fost înființată de guvernul israelian și plasată sub autoritatea acestuia, la data de 18 noiembrie 1973. Principalele motive pentru înființarea respectivei comisii au fost pierderile grele de vieți omenești și informațiile provenite de pe frontul de război sau de pe frontul de acasă care au condus la masive reacții critice din partea publicului. Decizia guvernului de a stabili o Comisie de anchetă a fost urmată de numirea Președintelui Curții Supreme în fruntea acestei comisii. Membrii comisiei, aflată sub președinția Dr. Shimon Agranat, au fost următorii: Moshe Landau-Mer, judecător de la Curtea Supremă de Justiție; Isaac Nevatsal, șeful organismului de control general al statului; Prof. Yigael Yadin și Lt. Gen. (în rezervă) Chaim Laskov. Activitatea comisiei a continuat timp de peste un an și s-a încheiat la începutul anului 1975. Conform indicațiilor guvernului, comisia a cules informații și documente din arhivele IDF.

Lista completă a arhivelor consultate de către cercetător și a documentelor analizate în prezenta cercetare este prezentată în secțiunea de Referințe.

Următorul tabel conține un rezumat al celui de-al doilea capitol:

Metode de cercetare - sinopsis

Paradigma	Paradigma calitativă - perspectiva hermeneutică interpretativă
Tipul de abordare	Studiul de caz
Interogațiile cercetării	Cum pot fi caracterizate procesele decizionale ale politicii externe duse de Golde Meir în perioada 1970-1973? În încercarea de a descrie și de a înțelege aceste caracteristici, prezenta investigație pornește de la trei interogații principale: <ol style="list-style-type: none">1. Ce evenimente majore au format contextul de referință al procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir în perioada războiului?2. Cum poate fi caracterizat procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir din perspectiva unor diferite abordări ale modelelor de luare a deciziilor?3. Care au fost principalii factori care au influențat procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir?
Ipotezele cercetării	<ol style="list-style-type: none">1. Caracteristicile procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir pot fi identificate pe baza analizei următoarelor trei studii de caz: Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind Inițiativa americană de pace din 19 iunie 1970

	<p>Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind încetarea status quo-ului din cadrul relațiilor israeliano-egiptene (februarie-octombrie 1973)</p> <p>Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind acordul de încetare a focului (22 octombrie 1973-11 noiembrie 1973).</p> <p>2. Caracteristicile procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir pot fi identificate pe baza unor diferite abordări în cercetare (rațională, birocratică, psihologică), în funcție de aspectele dominante care influențează procesul respectiv.</p> <p>3. Caracteristicile procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir pot fi identificate pe baza analizei principalilor factori cu impact asupra acestui proces.</p>
Instrumentele cercetării	<p>1. Interviu narative, în profunzime</p> <p>2. Consultarea documentelor de arhivă și analiza pe text a surselor istorice.</p>
Eșantionul de participanți	Persoanele intervievate au intrat în diverse raporturi cu procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir în perioada 1970-1973.
Designul cercetării	<p>Cele patru niveluri ale cercetării:</p> <p>Nivelul 1: Realizarea de interviuri narative, în profunzime, și analiza acestora</p> <p>Nivelul 2: Consultarea documentelor de arhivă și analiza pe text a surselor istorice.</p> <p>Nivelul 3: Efectuarea de 3 studii de caz privind procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir în perioada 1970-1973.</p> <p>Nivelul 4: Dezvoltarea unui model de reflecție pentru analiza procesului decizional al politicii externe.</p>
Analiza datelor	<p>Analiza calitativă a documentelor și a conținutului</p> <p>Faza inițială: culegerea informațiilor; faza cartografierii și focalizării pe subiect, faza de construcție a aparatului teoretic</p>
Considerații de ordin etic	<p>Acordul formal; Explicații privind cercetarea;</p> <p>Opțiunea pentru relații de parteneriat</p> <p>Obligația de confidențialitate</p>

CAPITOLUL III: DISCUTAREA REZULTATELOR

Acest capitol prezintă și discută rezultatele privind diferitele caracteristici posibile ale procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir. Rezultatele și interpretarea acestora sunt prezentate pe fiecare studiu de caz. Analiza documentelor și interviurilor realizate în cadrul prezentei investigații a indicat că au existat trei evenimente importante în această perioadă în care s-a desfășurat procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir:

- 1. Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind Inițiativa americană de pace din 19 iunie 1970.**
- 2. Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind încetarea status quo-ului din cadrul relațiilor israeliano-egiptene (februarie-octombrie 1973).**

3. Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind acordul de încetare a focului (22 octombrie 1973-11 noiembrie 1973).

4. A fost realizată o analiză a procesul decizional al politicii externe duse de premierul Meir în contextul celor trei studii de caz, în încercarea de a răspunde la interogațiile cercetării, dispuse în următoarea ordine:

- Prezentarea coordonatelor evenimentului prin intermediul descrierii rezultatelor cercetării, al analizei documentelor, interviurilor și studiilor istorice despre acest subiect, precum și prin identificarea și marcarea deciziilor esențiale adoptate în cursul procesul decizional al politicii externe privind acest eveniment.
- Reliefarea și analiza acelor aspecte ale procesului decizional care au influențat sau generat evenimentul respectiv, în lumina modelelor privind procesul decizional al politicii externe din cadrul principalelor abordări: abordarea rațională pe baza modelului rațional (Cashman, 1993), abordarea birocratică pe baza modelului organizațional birocratic și a modelului politic birocratic (Allison, 1971), precum și pe baza modelului guvernamental sugerat de Halperin (1974); abordarea psihologică din cadrul teoriei perspectivei (Kahneman & Tversky, 1979) și al teoriei disonanței cognitive propuse de Festiger (1957). În plus, mai multe aspecte ale procesului decizional au fost analizate în funcție de următorii factori non-raționali: intuiția experților (Simon, 1992); iluzia excesului de încredere a experților (Tetlock, 2005); idiosincrazia planurilor greșite Tversky & Kahneman (1979); idiosincrazia optimismului (Lovallo & Kahneman, 2005) și idiosincrazia retrospectivă / idiosincrazia rezultativă (Kahneman, 2013).
- O a treia etapă - evidențierea și analiza factorilor externi care au afectat procesul decizional al politicii externe în cazul evenimentului studiat. Este important să subliniem faptul că prezent cercetare se axează exclusiv pe factorii externi și nu face referire la factorii interni - emoționali, psihologici, sau la orice alți factori privind decidentul dominant - Golda Meir. Cu toate acestea, cercetătorul aplicat un model de abordare psihologică în analiza mai multor aspecte decizionale care au marcat procesul decizional al politicii

externe duse de premierul Meir. Nu în ultimul rând, în etapa a patra, am realizat o analiză rezumativă a evenimentului conform modelului rațional propus de Cashman (1993).

- Analiza evenimentului per ansamblu, în lumina modelului rațional propus de Cashman (1993). Desfacerea pe etape a modelului rațional în analiza procesului decizional al politicii externe duse de premierul Meir cu referire la examinarea per ansamblu a studiului de caz.
- Rezumatul analizei evenimentului respectiv.

Aspectele cheie după care ne-am ghidat în analiza discuțiilor:

Cercetătorul se referă la două nivele de analiză în studiul de caz - ontologic și epistemologic:

Nivelul ontologic al analizei presupune analizarea evenimentului pe baza identificării **momentelor decizionale esențiale**, văzute prin prisma diferitelor modele de abordări și facând referire la un anumit aspect al realității care s-a reliefat.

Pentru a menține autenticitatea și pentru a păstra fidelitatea în raport cu fluxul realității istorice, privitor la evenimentul care constituie punctul focal al prezentei investigații, intenția cercetătorului este aceea de a analiza evenimentul respectiv la aceste niveluri, prin intermediul descrierii realității firești, cronologice. Cu alte cuvinte, analiza se va raporta la evenimentele importante care au avut loc, urmărind ordinea cronologică a acestora. Descrierea evenimentelor se va referi la întâlnirile diplomatice dintre Meir și ceilalți jucători, întâlnirile de impact și consultările de la guvern și din alte contexte, convențiile, declarațiile și interviurile mass-media din diverse țări, conferințele ș.a.m.d.

Analiza în funcție de anumite momente decizionale esențiale:

Alegerea unui model de analiză pentru a fi utilizat la fiecare moment decizional esențial se va face în funcție de aspectul său dominant în fiecare asemenea moment. Aspectul dominant al evenimentului va fi examinat pe baza expresiilor comportamentale ale premierului Meir și a altor actori implicați, precum și pe baza identificării aspectelor dominante ale evenimentului, cum ar fi aspectele dominante

privind culegerea datelor, expresiile emoționale și luptele pentru putere, care pot contribui la caracterizarea atmosferei din jurul evenimentului.

Nivelul epistemologic al analizei intervine atunci când cercetătorul decide dacă să aplice bazele modelului rațional propus de Cashman, 1993, pe tot parcursul evenimentului, într-un cadru de analiză epistemologică.

Utilizarea analizei combinate: analiza combinată prezentată aici a fost concepută la momentul implementării inițiale, în stadiul în care cercetarea examina conexiunile dintre abordările teoretice și modelele privind procesul decizional al politicii externe și rezultatele obținute pe baza utilizării instrumentelor de cercetare: analiza documentelor, interviurilor și studiilor istorice. Cercetătorul a ales să recurgă la analiza integrativă în această discuție, cu referire la următoarele dimensiuni:

Momentele decizionale esențiale emergente din analiza documentelor relevante pentru procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir vor fi analizate în conformitate cu modelele din diferite abordări și având în vedere factorii non-raționali: din cadrul abordării psihologice - teoria perspectivei (Kahneman & Tversky, 1979) și teoria disonanței cognitive (Festinger, 1957), două modele din cadrul abordării birocratice (Allison, 1971) și modelul guvernamental al lui Halperin (1974).

Alte perspective combinatorii ar putea fi sesizate prin aplicarea modelului rațional al lui Cashman (1990), un model care conturează o bază eficientă de analiză a evoluției întregului eveniment pe o axă cronologică.

Analiza celor trei studii de caz se concentrează pe aspectele politico-diplomatice ale politicii externe duse de premierul Meir, cu referire și la alte două chestiuni legate de acestea - aspectele militare și aspectele care țin de serviciile secrete de informații.

În cele ce urmează, iată un scurt rezumat al celor trei studii de caz, care formează nucleul cercetării:

Studiu de caz nr. 1: Inițiativa americană de pace din 19 iunie 1970

Primul studiu de caz vizează procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir cu privire la prezentarea inițiativei americane de pace, pe fundalul unor tensiuni tot mai accentuate între Israel și SUA, escaladării Războiului de uzură dintre Israel și

Egipt (1967-1970) și creșterii prezenței militare sovietice în Egipt. La acel moment, au luat naștere două canale de comunicare paralele între premierul Meir și SUA: un canal oficial, pentru comunicarea cu Departamentul de Stat, condus de Secretarul de Stat Rogers, și un canal secund, secret, cu Casa Albă, în special cu consilierul pe probleme de securitate națională al președintelui, Kissinger. Această secțiune descrie procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir prin prisma tensiunilor care au existat între Israel și Statele Unite, a evenimentelor armate dintre Israel și Egipt, și a influenței exercitate de contactele dintre SUA, U.R.S.S. și Egipt.

În prezentul studiu de caz (1), analiza procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir face referire la următoarele cinci **momente decizionale esențiale**:

Primul moment decizional esențial: reacția inițială a premierului Meir la adresa prezentării inițiativei americane de pace de la data de 19 iunie 1970.

Al doilea moment decizional esențial: decizia privind natura primului mesaj trimis Președintelui Nixon cu privire la inițiativa americană de pace.

Al treilea moment decizional esențial: reacția oficială la inițiativa americană de pace, în lumina acordurilor dintre Egipt și U.R.S.S.

Al patrulea moment decizional esențial: modul în care premierul Meir a soluționat criza declanșată de formularea acordului statului Israel.

Al cincilea moment decizional esențial: Reacția față de violarea inițiativei de către forțele egiptene și sovietice.

Studiu de caz nr. 2: Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind încetarea status quo-ului din cadrul relațiilor israeliano-egiptene (februarie-octombrie 1973)

Al doilea studiu de caz vizează procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir în anul 1973. Studiul de caz este împărțit în două secțiuni, prima parte referindu-se la perioada de dinainte de izbucnirea Războiului de Yom Kippur, pe 6 octombrie 1973, iar a doua referindu-se la luarea deciziilor în timpul războiului. În prima parte, deciziile premierului Meir privind politica externă au fost luate într-un moment în care a fost stabilit status quo-ul. **Status quo-ul** a existat atât între Israel și SUA (în termeni de sprijin diplomatic și aprovizionare militară pe termen lung), cât și între

Israel și Egipt, acest din urmă status quo fiind caracterizat de un impas politic continuu, care au durat de la eșecul inițiativei americane din 1970 și până la izbucnirea războiului. Această secțiune descrie procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir și reacțiile acesteia în lumina apropierei dintre Egipt și SUA, distanțării Egiptului de U.R.S.S. și lansării unui canal de comunicare secretă între Egipt și Casa Albă.

A doua parte a acestui studiu de caz analizează deciziile luate de premierul Meir pe timpul războiului.

În acest studiu de caz, analiza procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir se va axa pe următoarele trei **momente decizionale esențiale**:

Primul moment decizional esențial: reacția la inițiativa egipteană de pace, 25-28 februarie 1973.

Al doilea moment decizional esențial: posibila reacție la amenințările de război din partea Egiptului.

Al treilea moment decizional esențial: decizia cu privire la un atac rapid preventiv împotriva Egiptului.

Pe parcursul analizei efectuate de către cercetător privind primele patru zile ale războiului, a reieșit că acestea au coincis cu câteva zile critice ale procesului decizional al politicii externe, nu doar pentru Golda Meir, ci și pentru partenerii săi politici, Ministrul Apărării, Moshe Dayan; Șeful Statului Major, David Elazar; și Șeful Serviciilor Secrete, Eli Zeira, aceștia fiind cunoscuți la nivel colectiv în literatura de specialitate sub numele de “generalii”.

Firească, a doua parte descrie și analizează trei probleme semnificative ale procesului decizional al politicii externe cu care Meir a trebuit să se confrunte în primele zile ale războiului:

Prima problemă decizională: măsura în care Casa Albă este informată în legătură cu situația reală din zona.

A doua problemă decizională: relațiile externe cu Iordania în timpul războiului.

A treia problemă problemă decizională: modus operandi privind arena diplomatică internațională.

Studiu de caz nr. 3: Procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir privind acordul de încetare a focului (22 octombrie 1973-11 noiembrie 1973)

Al treilea studiu de caz se referă la procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir la începutul procesului de tranziție din timpul conflictului dintre Israel și Egipt, până la rezoluția acestuia. În această perioadă, s-a ajuns la un acord de încetare a focului (18 ianuarie 1974), care a fost precedat de acordul “în șase puncte” semnat între părți pe data de 11 noiembrie 1973.

Această secțiune descrie deciziile premierului Meir privind politica externă într-un interval de timp în care se stabileau contacte între Israel, Casa Albă și Egipt.

În acest studiu de caz, analiza procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir se va concentra pe următoarele patru **momente decizionale esențiale**:

Primul moment decizional a vizat la Rezoluția nr. 338 a Consiliului de Securitate al ONU.

Al doilea moment decizional a vizat privea furnizarea o singură dată de provizii non-militare Armatei a 3-a egiptene, aflată sub asediu.

Al treilea moment decizional a privit schimbul de prizonieri și furnizarea permanentă de provizii Armatei a 3-a.

Al patrulea moment decizional a coincis cu criza generată de “acordul în șase puncte”.

CAPITOLUL IV: CONCLUZII

În prezenta cercetare sunt împletite mai multe subiecte de analiză și instrumente de cercetare. Prin urmare, concluziile se vor referi la fiecare subiect separat, după cum urmează:

Capitolul de față este împărțit în trei secțiuni: prima prezintă concluziile privind procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir desprinse pe baza analizei interviului narativ în profunzime:

- diverse aspecte privind procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir
- principalii factori care au influențat procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir.

A doua parte se referă la caracteristicile procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir văzute prin prisma a trei studii de caz, abordate din diverse unghiuri de analiză; sunt trecute în revistă și analizate documente istorice:

- referitoare la evenimentele relevante pentru studiile de caz selectate
- referitoare la analiza aspectelor procesului decizional al politicii externe duse de Golda Meir
- referitoare la analiza factorilor externi dominanți care au influențat procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir

Partea a treia este o prezentare pe baza unei descrieri grafice a concluziilor cercetării privind cele trei studii de caz.

Capitolul de concluzii servește ca o rampă de lansare pentru următoarea secțiune, în care cercetătorul propune modelul holistic complex al spiralei (HCSM), aducându-și astfel contribuția la studiul procesului decizional al politicii externe.

CAPITOLUL V: HCSM (MODELUL HOLISTIC COMPLEX AL SPIRALEI)

Al cincilea și ultimul capitol prezintă HCSM: modelul propus combină intuițiile practice ale cercetătorului, confirmate în urma parcurgerii literaturii de specialitate care descrie abordările procesului decizional al politicii externe, în urma revizuirii metodologiei utilizate în prezenta investigație și a discutării constatărilor care se desprind din analiza celor trei studii de caz privind procesului decizional al politicii externe duse de prim-ministrul Golda Meir (între luna iunie 1970 și luna decembrie 1973). Cadrul conceptual al acestui proces de cercetare și concluziile formulate au condus la construirea modelului aplicat HCSM.

În domeniul științelor politice, HCSM tinde să fie un model reflexiv pentru analiza procesului decizional al politicii externe, structurat în două etape cheie. Prima etapă purcede la respingerea ipotezelor de bază din științele naturale, care nu sunt adecvate studiului procesului decizional în sfera științelor politice. A doua constă în adoptarea ipotezelor de bază din tradiția interpretativă hermeneutică, aparținând școlii de gândire inițiate de Paul Ricoeur (1981).

Cercetătorul va adopta ipotezele de bază sugerate de Ricoeur (1981) și le va aplica în acest model propus. Acest capitol va prezenta premisele metodologice fundamentale, obiectivele vizate în aplicarea modelului respectiv și interogațiile cercetării, existând un număr de cinci principii de bază pentru a putea fi aplicat:

PRIMUL - HCSM aspiră la o perspectivă globală: un nivel teoretic cu un punct de plecare ontologic și epistemologic; și nivelurile practice - continuând în direcția sugestiilor teoretice lansate de Hermann și vizând un punct de vedere complex similar celui prezentat de Allison, cercetătorul care utilizează HCSM pornește de la premisa că o perspectivă holistică, panoramică asupra proceselor decizionale poate contribui semnificativ la înțelegerea fenomenelor relevante.

AL DOILEA - HCSM propune o îmbinare a abordărilor și crearea de noi concepte; modelul oferă cercetătorului posibilitatea de a face referire în analiză la aspectele raționale, emoționale, birocratice și non-raționale, aspecte preluate din abordările

fundamentale. Cele patru aspecte vor fi examinate din două puncte de vedere: sursele teoretice și aplicațiile practice.

AL TREILEA - HCSM tinde să evidențieze poziția **dominantă a unui singur factor decident**. Bazându-se și pe argumentele unor alți cercetători, modelul propune un argument principal de bază, potrivit căruia în cazurile proceselor decizionale complexe, deciziile sunt luate de un singur decident dominant, de o personalitate de prim rang din aparatul de guvernământ, care își asumă responsabilitatea directă pentru consecințele deciziei sale.

AL PATRULEA - HCSM Aspectul cu o influență dominantă (IDA) & Factorii cu o influență dominantă (IDF) în fiecare moment decizional esențial (DMP).

Aceste principii desprinse din studiile de caz sunt trei dintre concluziile importante care s-au conturat. IDA se referă la faptul că în fiecare moment decizional, se poate distinge un aspect dominant dintre cele patru propuse, devenind posibil ca cercetătorul să se concentreze pe influența exercitată de acesta; iar IDF se referă la faptul că în fiecare moment decizional, se pot distinge factori dominanți, atenția cercetătorului putând să se axeze pe influența exercitată de aceștia.

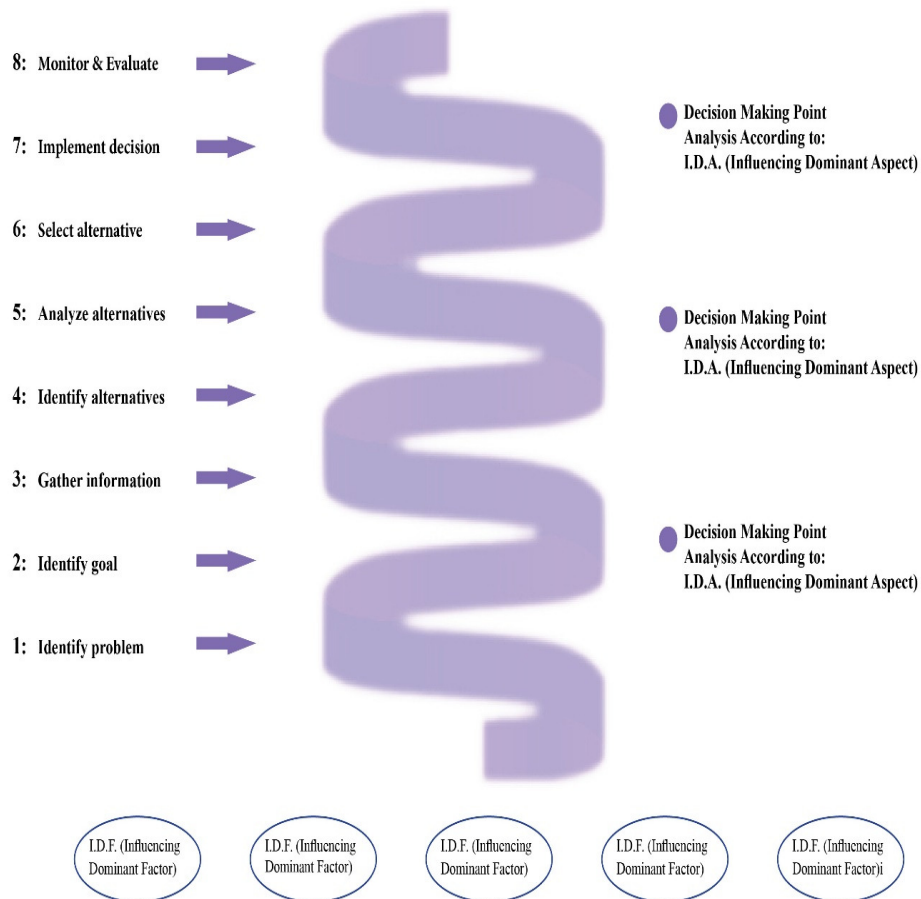
AL CINCILEA - HCSM își propune să descrie analiza procesului decizional al politicii externe ca pe un proces continuu, care reunește momentele decizionale esențiale, reprezentându-le prin motivul spiralei.

În concluzie, prezenta cercetare dezvoltă și combină două domenii paralele de cercetare - cercetare istorică și cercetarea privind procesul decizional al politicii externe din direcția științelor sociale.

Cercetarea istorică: prin examinarea perioadei iunie 1970-decembrie 1973, prezenta investigație descrie modul în care procesul decizional al premierului Meir din prima parte a anilor '70 a contribuit la pregătirea procesului de pace de mai târziu din cadrul relațiilor externe dintre țări, oferind fundalul pentru începerea negocierilor directe dintre Israel și Egipt din luna noiembrie a anului 1977. În acest context, prezenta cercetare contribuie cu un nou nivel de înțelegere a conflictului israeliano-egiptean și a soluționării acestuia la acel moment.

Cercetarea privind procesul decizional al politicii externe din direcția științelor sociale: prezenta investigație analizează modelele alese din principalele abordări din domeniu, aplicându-le la trei studii de caz, pe baza cărora examinează procesul decizional al politicii externe duse de Golda Meir în contextul unor diferite evenimente petrecute în intervalul 1970-1973. Aplicarea acestor modele a condus la concluzii pe baza cărora cercetătorul a formulat un nou model teoretic și practic pentru analiza reflexivă a procesului decizional al politicii externe, model denumit HCSM.

HCSM (Holistic Combined Spiral Model)

BIBLIOGRAFIE

Surse generale

- Alis, S. (1990). Social Psychology. In: *Introduction of Psychology*. Ramat Aviv; Open University Publishers.
- Arksey, H. & Knight, P. (1999). *Interviewing for social scientists*. London: Sage Publications.
- Bruner, J. (1990). *Acts of meaning*. Cambridge; Massachusetts: Harvard University Press.
- Bruner, J. (1985). *Narrative and Paradigmatic Modes of Thought*. În E. Eisner (ed), *learning and teaching the ways of knowing*. Chicago: NSSE. pp. 97-115.
- Burnstein, E. & Berbaum, M.L. (1983). Stages in Group Decision Making: The Decomposition of Historical Narratives. *Political Psychology*, 4(3). pp. 531-561.
- Charmaz, K. (2000). Grounded theory: objectivist and constructivist methods. In Denzin & Lincoln (Eds). *Handbook of Qualitative Research*. London; Sage Publications.
- Charmaz, K. (1995). Grounded Theory. În J.H. Smith. R. Hare & V. Langhove (Eds). *Rethinking psychology*. London: Sage Publications. pp. 27-42.
- Charmaz, K. (1990). Discovering Chronic Illness: Using Grounded Theory. *Social Science and Medicine*, 30 (11) pp. 1161-1171.
- Charmaz, K. (1983). The Grounded Theory Method: an Explication and Interpretation. In R.M. Emerson (Ed) *Contemporary Field Research*. Waveland Press. pp. 97-115.
- Carter, K. (1993). The Place of Story in the Study of teaching and teacher education. *Educational Researcher*, 22, (1).pp. 5-12.
- Caruso E. (2008). Use of Experienced Retrieval Ease in Self and social Judgements. *Journal of Experimental Social Psychology*, 44. pp. 148-155
- Chism, N. Van N., E. Douglas, and WJ. Hilson Jr. (2008). *Qualitative research basics*. West Lafayette, IN.
- Clandinin, D.J. (2007). *Handbook of Narrative; Inquiry Mapping a Methodology*; Sage publications.
- Clandinin, D.J. & Connelly, F.M. (2000). *Narrative Inquiry: Experience and Story in Qualitative Research*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Creswell, J.W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Sage Publications.

Dana J. & Dawes R. (2004). The superiority of Simple Alternatives to Regression for Social Science Predictions. *Journal of Educational and Behavioral Statistics*, 29. pp. 317-331.

Denzin N.K. & Lincoln Y.S. (2005). *Introduction: the discipline and practice of qualitative research. Handbook of qualitative research*. London: Sage Publications.

Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (2003). *The landscape of qualitative research. Theories and issues*. Thousand Oaks: Sage.

Denzin N.K. & Lincoln. Y.S. (eds.) (1998). *The landscape of qualitative research*. London: Sage Publications.

Denzin N.K. (1995). *Symbolic interactionism*. In: J.H. Smith, R. Hare & V. Longenhove (Eds.), *Rethinking Psychology*. London; Sage publications. pp. 43-58.

Denzin N.K. & Lincoln Y.S. (1994). *Handbook of qualitative research*. London; Sage Publications.

Deutsch, M. & Shichman, S. (1986). Conflict, A social Psychological Perspective. In: *Hermann, M.G., Political Psychology*, San Francisco: Jossey-Bar.

Dey, I. (1993). *Qualitative Data Analysis*. London: Routledge. Dilthey, W. (1976). *Select Writing. Edited by H.P. Rickman*, Cambridge University Press.

Eco, U. (1990). The Limits of Interpretation. Bloomington In: *Indiana University Press*. Edwards, R; Holland, J. (2013). *What is qualitative interviewing?* London, New Delhi, New York, Sydney; Bloomsbury Academic. pp. 2–3

Eisner, E.W. (1985). *The art of Educational evaluation*. London; The Falmer press.

Fest, C. (1976). *Hitler*. London; Wiedenfeld and Nicolson.

Flick, U. (2005). *Design and process in qualitative research; A companion to qualitative research*. London: Sage. pp. 146-152.

Fontana, A. & Frey J.H. (2000). The Interview: From structured questions to negotiated text. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln, *Handbook of Qualitative Research*. London: Sage Publications.

Geertz, C. (1973). *The interpretation of cultures*. New York: Basic Books, Inc. Publishers.

Glaser, B. G. & Strauss, A L. (1967). *The discovery of grounded theory. Strategies for qualitative research*. Chicago: Aldine.

Guba, E.G. & Lincoln, Y.S (2000). Paradigmatic Controversies, Contradictions, and

Emerging Confluences. In N.K. Denzin & S.L. Lincoln (Eds.). *Handbook of Qualitative Research*. London; Sage Publications. pp. 163-188.

Guba, E.G. & Lincoln Y.S. (1998). Competeting Paradigms in Qualitative Research; in N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds): *The Landscape of Qualitative Research*. London; Sage Publications.

Guba, E.G. & Lincoln Y.S. (1989). *Fourth Generation Evaluation*. Newbury Park. CA; Sage Publication.

Guba, E.G. & Lincoln, Y.S. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Beverly-Hills: Sage Publications.

Guba, E.G. & Lincoln Y.S. (1981). *Effective Evaluation*; San Francisco. Josei-Bass Inc. Publishers.

Gudmundsdottir, S. (1996). The Teller, the Tell and the One Being Told: The Narrative Nature of the Research Interview. *Curriculum Inquiry*, 26 (3). pp. 293-306.

Gudmundsdottir, S. (1995). The Narrative Nature of Pedagogical Content Knowledge. In K. Egan. *Narrative in teaching, learning and research*. New-York: *Teacher college press*. pp. 24-38.

Gudmundsdottir, S. (1991). Story Maker, Story-Teller: Structures in Curriculum. *Journal of Curriculum Studies*, 23 (2). pp. 207- 218.

Heise, D.R. (1993). Narratives without Meaning? *Journal of Mathematical Sociology*, 18 (2-3). pp. 183-189.

Huberman, A.M.; Miles M.B & J. Saldana. (2014). *Qualitative Data Analysis; A Methods Source Book*. Ed. 3. Los Angeles; Sage Publications.

Huberman, A.M. & Miles M.B. (1994). Data management and Analysis Methods. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.): *Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. pp. 428-444.

Lieblich, A. & Mashiach, T.R and Zilber, T. (1998). *Narrative research*. London: Sage Publications.

Lustick, I. (1996). History, Hystography and Political Science. Multiple Historical Records and the Problem of Selection Bias. *American Political Science Review*, 90. pp. 605-618.

Martin L.L. (1992). Institutions and Cooperation; Sanction during the Falkland Islands Conflict. *International Security*, 16.

Mason, J. (1996). *Qualitative researching*. London: Sage Publications

Maykut, P. & Morehouse, R. (1994). *Beginning Qualitative research; A Philosophic and Practical Guide*; London; the Falmer Press.

- Martin, L.L. (1992). Institutions and Cooperation's; Sanction during the Falkland Islands Conflict. *International Security*, 16.
- Merriam S.B. & Simpson, E.L. (1984). *A Guide to research for educators and trainer of adults*. Florida: Robert E. Krieger Publishing Company.
- Mishler, E.G. (1986). *Research Interviewing: Context and Narrative*. Cambridge, MA; Harvard University Press.
- Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. Thousand Oaks: Sage.
- Patton, M.Q. (1980). *Qualitative evaluation methods*. Beverley Hills; Sage Publications.
- Polanyi, M. (1967). *The Tacit Dimension*. Chicago; University of Chicago Press.
- Riesman, C.K. (1993). *Narrative analysis*. London: Sage Publications.
- Schulz, R. (2004). *Meta-analysis: A comparison of approaches*. Cambridge: Hogrefe & Huber.
- Sciarra, D. (1999). The role of Qualitative researcher. In *M.S. Kopele & L.A. Sucuki (Eds.), Using qualitative method in psychology*. London: Sage Publications.
- Seidel, J. & Kelle, U. (1995). Different function of coding in the analysis of textual data. In *U. Kelle (Eds.), Computer- aided Qualitative Data Analysis*. London: Sage publications. pp. 56-61.
- Seidman, I.E. (1991). *Interviewing as Qualitative Research*. New York: Teachers College Press.
- Shulman, L.S. (1981). *Disciplines in Education. An Overview Educational Researcher*. Vol. 10, No. 2, 4-14.
- Stake, R.E. (1995). *The Art of Case Study Research*. London; Sage Publications.
- Strauss, A.L. (1987). *Qualitative Analysis in Social Scientists*. Boston: Cambridge university press.
- Strauss, A. & Corbin, J. (1990). *Basics of Qualitative Research: Grounded Theory Producers and Techniques*. London; Sage Publications.
- Strauss, a. & Corbin, J. (1994). *Grounded Theory Methodology: An overview*. In: N.K. Denzin & Y.S. Lincoln; *Handbook of Qualitative Research*. CA: Sage Publications.
- Thompson, J.B. (1981). *Hermeneutics and the Human Sciences*. New York: Cambridge University Press.
- Verba, S. (1969). Assumptions of Rationality and Nonrationality in Models of International System. In: Rosenau, J. (Ed.). *International Politics and Foreign Policy*. NY; the Free Press.

Woods, P. (1996). *Researching the Art of Teaching; Ethnography Research*. London; Routledge.

Yin, R. K. (2009). *Case Study Research. Design and Methods*. Sage Publications, Thousand Oaks. pp. 173- 240.

Yin, R.K. (2005). *Case study research: design and methods*. Thousand Oaks: Sage Publications.

Yin, R.K. (1984). *Case Study Research: Design and Methods*. London: Sage Publications.

Yin, R.K. (1981). The Case Study Crisis: Some Answers. *Administrative Science Quarterly*, 26. pp. 58-65.

Surse specializate

Adamski, D. (2006). *Kavkaz Operation: The soviet intervention and the Israeli Surprise*. Tel-Aviv; Security Office; Marachot Pub.

Adamsky D. (2006). Zero-Hour for the Bears: Inquiring into the Soviet Decision to Intervene in the Egyptian-Israeli War of Attrition, 1969-1970. *Cold War History*, 6 (1). pp. 113-136.

Allison, G. & Zelikow, P. (1999). *Essence of Decision; Explaining the Cuban Missile Crisis*. NY: Addison Wesley Longman. pp. 294- 323.

Allison, G. (1971). *Essence of Decision*. Boston, little brown and Company.

Allison, G. and Halperin, M.H. (1972). Bureaucratic Politics: A Paradigm and Some Policy Implications. In: *Tanter and Ulman. Theory and Policy in International Relations*. Princeton: Princeton University Press. pp. 40-79.

Almond, G.A. (1966). Political Theory and Political Science. *American Political Science Review*, 60. pp. 869-875.

Astorino-Courtois, A. (2000). The Effects of Stakes and Threat on Foreign Policy Decision Making. *Political Psychology*, 21 (3). pp. 489-510.

Ariely D. (2009). *Irrational and Not in Case; the hidden decision making designed factors*. Tel Aviv; Matar.

Aron, R. (1966). *Peace and War: A Theory of International Relations*. NY. Doubleday: 16.

Balanga J. (2012). The Path that Led to the Cease-Fire Ending the War of Attrition and the Stationing of Missiles at the Suez Canal. *Middle Eastern Studies* 48(2). pp. 197-198

Balanga, J.A. (2007). *Eagles at the Mediterranean Sky, 1969-1973*. Ramat-Gan; Bar-Ilan University.

- Bar Yosef, O. (2007). Between war and peace. ; Sadat's Peace Initiative of February 1973 and its Failure. *Interdisciplinary journal, Philosophy and Literature*, 31.pp. 125-545.
- Barber, J.D. (1985). *The Presidential Character*. 3 Rd ed. Englewood Cliffs. N.J: Prantice-Hall.
- Bar Yosef O. (2010). *The Angel; Ashraf Marwan; The Mossad and surprise of Yom Kippur War*. Or Yehuda; Kinneret Zamora Bitan; Dvir Pub. pp. 139-145.
- Bar-Yosef, O. (2005). *Yom-Kippur War and its lessons*. Tel-Aviv; Security Office.
- Bar-Yosef, O. (2001). *The Watchman Fell Asleep: the surprise of the Yom Kippur War and its origins*, Lod; Zamora Bitan. pp. 181-183
- Bechler, Z. (1986). *Philosophy of Science*; Security Office; Tel Aviv.
- Bendor, J. and Hammond, T.H. (1992). Rethinking Allison's Models. *American Political Science Review*, 86. pp. 301-22.
- Bergman R, Meltzer G. (2003). *Yom Kippur war: the time of true*, Tel-Aviv; Miskal, Yediot and Hemed Books.
- Bernoulli D. (1738). Exposition of a New Theory on the Measurement of Risk. *Econometrica*, 22. pp. 23-36.
- Bostdorff, D.M., (1993). *The Presidency and the Rhetoric of Foreign Crisis*. Columbia: University of South California Press.
- Braybrooke D. and C.E. Lindblom (1963). *A Strategy of Decision; Policy Evaluation as Social Process*. NY: The Free Press of Glencoe.
- Brecher, M. (1980). *Decisions in Crisis; Israel 1967 and 1973*. Berkeley; University of California press.
- Brecher, M. Steinberg, B. and Stein J. (1969). A Framework for research on Foreign Policy Behavior. *Journal of Conflict Resolution*, 13 (1). pp. 75-101.
- Bueno De Mesquite B. and Lalman, D. (1992). *War and Reason*. New Haven: Yale University Press.
- Buthe, T. (2002). Taking temporality seriously; Modeling History and the Use of the Narratives as Evidence. In: *American Political Science Review*, 96(3). Pp. 481-493.
- Caldwell, D. (1977). Bureaucratic Foreign Policy Making. *American Behavioral Scientist*, 21. pp. 87-110.
- Caldwell, D. (1983). *Henry Kissinger: His Personality and Politics*. Durham, N.C.: Duke University Press.
- Cashman, G. (1993). *What causes War? An Introduction to Theories of International Conflict*. New-York: Lexington Books. pp. 77-78.
- Casif, E. (2005). *Hermeneutic Strategy for decision making process*, Tel-Aviv; Tel-

Aviv University. pp. 15-73.

Ciot, M.G. (2014). *Negotiation and Foreign Policy Decision Making*. Cambridge; Cambridge Scholars Publishing.

Dahl R. And Lindblom, C. (1953); *Politics, Economics and Welfare*. NY; Harper & Row.

Damasio, A. R. (1994). *Descartes Error: Emotion, Reason, and human Brain*. New York, Putnam.

Dargish, R., Tzabar, B.J. (2001). Hermeneutic and hermeneutic research. In: *Tradition and Streams in Qualitative Research*. Tel Aviv; Dvir.

Dawes R. (1979). The Robust Beauty of Improper Linear Models in Decision Making. *American Psychologist*, 34. pp. 571-582.

Dayan, M., (1976). *Milestones; Autobiography*. Jerusalem; Idanim; Tel-Aviv; Dvir, Yediot.

Doron, G. (1986). *To Decide and to Conduct*. Tel Aviv; Kivunim Pub.

Edinger, L. (1965); *Kurt Schumacher; A Study in Personality and Political Behavior*. Stanford; Stanford University Press.

El-Sadat, A. (1978). *Story of my Life*, Jerusalem; Idanim, Yediot-Ahronot.

Festinger, I. (1957). A Theory of Cognitive Consequences of Forced Compliance. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 58 pp. 203-210.

Erickson, E. (1958). *Young Man Luther: A Study in Psychoanalysis and History*, NY: Faber.

Erickson, E. (1969). *Gandhi's Truth*, New York. Norton.

Ethredge, L.C. (1978). Personality Effects on American Foreign Policy, 1898-1968: A Test of Interpersonal Generalization Theory. *American Political Science Review*, 72. pp. 434-51.

Festinger, I. (1957). A theory of Cognitive Consequences of Forced Compliance. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 58. pp. 203-210.

Festinger, I. (1954). A theory of social comparison processes. *Human Relations*, 7. pp. 117-140.

Fischhoff, B. and Beyth, R. (1975). I knew it would happen: Remembered Probabilities of Once Future Things. *Organizational Behavior and Human Performance* 13. pp. 1-16.

Flyvbjerg, B. (2006). From Nobel Prize to Project Management; Getting Risks Right.

Project Management Journal 37. pp. 5-15.

Fox E. Ridgewell A. and Ashwin C. (2009). Looking on the Bright Side: Biased Attention and the Human Serotonin Transporter Gene. *Proceeding of the Royal Society*, 276. pp. 1745-1757.

Friedlander, S. & Cohen, R. (1975). The Personality Correlates of Belligerence in International Conflict: A Comparative Analysis of Historical Case Study. *Comparative Politics*, 7 pp. 86-155.

George, A. (1979). The Casual Nexus between Cognitive Beliefs and Decision Making. In Falkowski, L. (ed.), *Psychological Models of International Relations*. Boulder, Colorado, Westview Press. pp. 95-124.

George, A. (1980). *Presidential Decision Making in Foreign Policy: The Effective Use of Information and Advice*. Boulder, Colorado; Westview Press.

George, A. (1972). The Case of Multiple Advocacy Model in Making Foreign Policy, *American Political Science Review*. pp. 751- 85.

George, A. (1969). The Operational Code: A Neglected Approach to the Study of Political Leaders and Decisions Making. *International Studies Quarterly*, 13. Pp. 190-222.

George, A. & George, J. (1956); *Woodrow Wilson and Colonel House: A Personality Study*. New York: John Das.

Ginor, I. (2002). Under the Yellow Arab Helmet Gleamed Blue Russian Eyes: Operation Kavkaz and war of Attrition, 1969-1970, *Cold War History*, 3(1). pp. 127-156.

Goldstein, J. (2006). *Rabin; Biography*. Jerusalem and Tel Aviv; Shoken. pp. 220-237.

Gordon, S. (2008). *Thirty ours in October*, Tel Aviv; Maariv publishers. pp. 463-477.

Greenfield, D. (1995). When the Budget is colonized: Cutting a program is like bombing a settlement. *Newsweek* (May 22). pp. 78.

Greifender & Bless. (2007). Relying on Accessible Content Versus Accessibility Experiences: The Case of Processing Capacity. *Social Cognition*. pp. 853-881.

Greenstein, F.I. (1987). *Personality and Politics*, Princeton, New Jersey: Princeton University Press.

Greenstein, F.I. (1967). *Personality and Politics; Problems of Inference, Evidence and Conceptualization*. Chicago: Markham.

Gur, M. (1998). *Conscience and Water: In the Northern Command, and in the US Military Attaché*. Tel Aviv Maarachot: Ministry of Defense.

- Halperin, H.M. (1974). *Bureaucratic Politics and Foreign Policy*. Washington D.C.: the Brookings Institution.
- Hermann, M.G. and Preston, T., Korany, B. and Shaw, T.M. (2001). Who Leaders Matters; The Effect of Powerful Individuals. *International studies review*, 3(1). pp. 83-131.
- Hermann, M.G. and Preston, T. (1994). Presidents, Advisers and Foreign Policy; The effect of Leadership Style on Executive Arrangements. *Political psychology*, 15. pp. 75-96.
- Hermann, M.G. (1978). Effects of Personal Characteristics of Political Leaders on Foreign Policy, in: *East, M, Salmore and Hermann, C.F. (eds.), Why Nations Act*. Beverly Hills, California, Sage Publications. Pp. 140-172.
- Hermann, M.G. (1974); Leader Personality and Foreign Policy Behavior, in: *Rosenau, J.N. (ed.), Comparing Foreign Policies: Theories, Findings and Methods*, NY: Sage Halsted. pp. 34-201.
- Hermann, C.F. & Peacock, G. (1987). The Evaluation and Future of Theoretical Research in the Comparative Study of Foreign Policy; in: *Rosenau, Hermann and Kegley, (eds.), New Directions in the Comparative Study of Foreign Policy*. Boston: Allen & Unwin. pp. 13-33.
- Hertzog, H. (1975). *The Day of Judgment*; Jerusalem; Idanim. Yediot Aharonot Journal.
- Heychal, G. (1999). *Decision Making During Crisis*; Tel-Aviv, Security Office.
- Hobsbaum, A. (2001). *The Age of Extremes – The Short Twentieth Century of 1914-1991*. Tel Aviv; Ofakim, Am-Oved Pub.
- Hogarth R.M. (2001). *Educating intuition*, Chicago; University of Chicago Press.
- Holden, M. (1996). Imperialism in Bureaucracy. *American Political Science Review*, 60. pp. 943-51.
- Holsti, O. (1993). The Structure of American Foreign Policy Beliefs among American Opinion Leaders after the Cold War. Millennium: *Journal of International Studies*, 22. pp. 235-253.
- Holsti, O. (1977). *The operational code as an approach to the analysis of belief system*, Final NSF report, Grant No. SOC 75-11-386. Durham N.C.: Duke University.
- Holsti, O. (1976). Foreign Policy Formation Viewed Cognitively, in *Axelrod, R. (ed.), Structure of Decision*. Princeton: Princeton University Press.
- Holsti, O. (1972); *Crisis Escalation War*. Montreal: McGill-Queen's University Press.
- Holsti, O. (1972). Review of Essence of Decision by Graham Allison. *Western Political Quarterly* (25): 136-40.

- Holsti, O. (1970). The Operational Code Approach and the Study of Political Leaders. *Canadian journal Political Science*, 3 pp. 123-57.
- Holsti, O. (1967). Cognitive Dynamics and Images of the Enemy. In: *Finlay, D. et al. (eds.), Enemies in Politics*. Chicago: Rand McNally.
- Holsti, O. (1962). The Belief System and National Images: A Case Study. *Journal of conflict resolution* 6, pp. 244-52.
- Horton, R. & Simons S. (2009). *Women who changed the world*. Tel Aviv; Triwaks Enterprises; Matar Publishing House.
- Horton, R. & Simons, S. (2008). *Speeches that changed the world*. Tel Aviv; Triwaks Enterprises; Matar Publishing House.
- Huber, E. and Dion, M. (2002). Revolution or Contribution? Rational Choice Approaches in the Study of Latin American Politics. *Latin American Politics and Society*, 44. pp. 1-28.
- Hurwitz, J., Peffley, M. and Seligson, M.A. (1993). Foreign Policy Belief System in Comparative Perspective: The United States and Costa Rica, *International studies quarterly*, 37. pp. 245-270.
- Jacowitz & Kahneman, D. (1995). Measures of Anchoring in Estimation Tasks. *Personality and Social Psychology Bulletin* 21. pp. 1161-1166.
- Jervis, R. (1989). Additional Thoughts of Political Psychology and Rational Choice. *Political Psychology*, 10. pp. 511-515.
- Jervis, R. (1980). Political Decision Making: Recent Contributions. *Political Psychology*, 7. pp. 86-101.
- Jervis, R. (1978). Cooperation under the Security Dilemma. *World Politics*, 30 (2). pp. 167-214.
- Jervis, R. (1976). *Perception and Misperception in International Politics*. Princeton, NJ. Princeton University Press.
- Kabha, M. (1995). *El-Astnzaf Sword: War of Attrition mirror Egyptian sources*. Galili Institute for the Study of the settlement policy; Defense and Foreign Affairs, Yad Tabenkin, Tel Aviv University.
- Kahn, H. (1962). *Thinking About Unthinkable*. NY. Horizon Press.
- Kahneman, D. (2013). *Thinking, Fast and Slow*. Or Yehuda; Kinneret, Zamora-Bitan.
- Kahneman D. and Klein G. (2009). Conditions for intuitive Expertise: A Failure to Disagree. *American Psychologist Journal*, 64. pp. 515-526.
- Kahneman D. & Lovallo D. (2005). In: *Bar-Hillel M.: Rationality and Happiness Careful choices and bold predictions: A Cognitive Perspective on Risk Taking*. Haifa; Keter.

- Kahneman, D. & Tversky A. (1979). Prospect Theory: An Analysis of Decision under Risk, *Econometrica*, 47. pp. 263-291.
- Kegley, C.W., JR. (1980). The Comparative Study of Foreign Policy: Paradigm Lost. *Institute of international studies essay series*, No. 10, Columbia, SC: University of South Carolina.
- Kegley, C.W., JR. & Wittkopf E.R., (1999). *World Politics: Trend and Transformation*, 7 th ed. NY: Worth Publishers.
- Kissinger, H. (2004). *Crisis; Foreign Policy Management during Yom Kippur and Vietnam*. Jerusalem: Shalem. pp. 121-137.
- Kissinger, H. (1994). *Diplomacy*. NY: Simon & Schuster, p. 18.
- Kissinger H. (1982). *Years of Upheaval*. Boston: Little, Brown and Company. pp. 212-485.
- Kissinger, H. (1966). *Domestic Structure one Foreign Policy, Deadalus*, 95.pp. 503-529.
- Klab, M. & Klab, B. (1974). *Kissinger*. Boston: Little Brown. pp. 623-25.
- Koopman, C., Snyder J., Jervis, R. (1989). American Elite Views of Relations with the Soviet Union. *Journal of Social Issues*, 45. pp. 119-138.
- Korany. B. (1986). *How Foreign Policy Decision are made in the third world*. Boulder, Colo.: Westview.
- Korn, D.A. (1992). *Stalemate: The War of Attrition and Great Power Diplomacy in the Middle East, 1967-1970*, Boulder, Colorado: Westview Press.
- Korn, D.A. (1990). US-Soviet Negotiations of 1969 and Rogers Plan. *The Middle East Journal*, 44 (1). pp. 37-50.
- Krasner, S. (1972). Are Bureaucracies Important? (Or Allison Wonderland). *Foreign Policy*, 7. pp. 159-179.
- uhn T.S. (1996). *The Structure of Scientific Revolution*. Chicago; The university of Chicago press.
- Kurth, J. (1971). The Widening Gyre: The Logic of American Weapons Procurement. *Public Policy*, 19. pp. 373-404.
- Kunreuther H.C. (1979). An Experimental Study of Insurance Decisions, *Journal of Risk and Insurance* 46. pp. 603-618.
- Langer, W.C. (1972). *The Mind of Adolf Hitler*. New York: Signet Books.
- Larson, E.D. (1985). *Origins of Containment: A Psychological Explanation*. Princeton, N.J; Princeton university press.

- Laswell, H. (1986). *Psychology and Politics; Reprint Edition*. University of Chicago Press.
- Laswell, H. (1935). *World Politics and Personal Insecurity*. NY.
- Leites, N. (1951). *The Operational Code of the Soviet Politburo*. NY. McGraw-Hill.
- Leng, R. (1984). *American Political Science Review*, (78): 338-55.
- Levi, A. & Tetlock, P.E. (1980). A Cognitive Analysis of Japan's 1940 Decision for War. *Journal of Conflict Resolution*, 24. pp. 195-211.
- Levy, J.S. (1997). Prospect Theory, Rational Choice, and International Relations. *International Studies Quarterly*, 41. pp. 87-112.
- Levy, J.S. (1992). An Introduction of Prospect Theory. *Political Psychology*, 13. pp. 171-86.
- Levy, J.S. (1986). Organizational Routines and the Causes of War. *International Studies Quarterly*, (30): 193-222.
- Lindbloom, C. (1959). The Science of Muddling Through. *Public Administration Review*, 19. pp. 79-88.
- Lovall D. (2000). Delusions of Success: How Optimism Undermines Executives Decisions. *Harvard Business Review* 81. pp. 56-63.
- Lucie, R. & Raiffa, H. (1957). *Games and Decisions*. New York: Wiley.
- MacDonald, P. (2003). Useful Fiction or Miracle Maker, the Competing Epistemological Foundations of Rational Choice Theory. *American Political Science Review*, 97(4). pp. 552-555.
- Mandel, R. (1986). Psychological Approaches of International Relations. In: *Harman, M.G. (Ed), Political Psychology*. San Francisco. Jossey-Bass. pp. 253.
- Mann R. (1998). *Quotes, Phrases, and Idioms nicknames*, Tel Aviv; Hed-Artzi Publishing, pp 85-84.
- Maoz, Z. (1990). *National Choices and International Process*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mayring, P. (2007). Generalization in Qualitatively Oriented Research. *Qualitative Social Research*, 8(3), Art. 26.
- Mazlish, B. (1972). *In Search of Nixon*. New York: Basic Books.
- McDermott, R. (2004). *Political Psychology in international Relations*. An Arbor, MI: University of Michigan Press, pp. 52-57.
- Medzini, M. (2008). *Golda; Political Biography*. Tel Aviv; Miskal; Yediot and Hemed Books.

- Medzini, M. (1990). *A Proud Jew; Golda Meir and Israel Vision*. Jerusalem; Idanim. Yediot.
- Meehl P. (1954). *Clinical V.S. Statistical Prediction: A Theoretical Analysis and a Review of the Evidence*. Minneapolis; University of Minnesota Press.
- Meehl P. (1986). Causes and Effects of My Disturbing Little Book, *Journal of Personality Assessment*, 50. pp. 370-375.
- Meir G. (1975). *My Life*. Tel Aviv; Maariv Publishers.
- Merriam S.B. (1998). *Qualitative Research and Case Study Applications in Education*. San Francisco: Josey- Bass Publishers.
- Mintz, A. and DeRouen, K. (2010). *Understanding foreign Policy Decision Making*, Cambridge University Press. pp. 37-93.
- Mintz, A. (2004). How do Leaders Makes Decisions? A Poliheuristic Perspective. *Journal of Conflict Resolution*, 48. pp. 3-13.
- Miriam A. (2001). *Genetic and Environmental Influences on Optimism and its Relationship to Mental and Self-Rated Health: A Study of Aging Twins. What the nun-study teaches us About Leading Longer, Healthier, and More Meaningful Lives*; NY; Bantam Books.
- Mises, R. (1969). *Positivism: A study of human understanding*; NY; Dover Publications, Inc.
- Monger, T. (1969). Personality and Decision Making: John F. Kennedy in Four Crisis Decisions. *Canadian Journal of Politics Science*, 2. pp. 200-225.
- Moravcsik, A. (1997). Taking References Seriously; A Liberal Theory of International Politics. *International Organization*, 51. pp. 513-515.
- Morgenstern O. & Neumann J.P. (1944). *Theory of Games and Economics Behavior Princeton*; Princeton University Press.
- Morgenthau, H. (1970). *Politics among Nations*. New York: Knopf. pp. 5-6.
- Muller, J. (1989). *Retreat from Doomsday: The Obsolescence of Major War*. NY, Basic Books, 65.
- Murray, S.K. & Cowden, J.A. (1999). The Role of 'Enemy Images' and Ideology in Elite Belief System. *International Studies Quarterly*, 43. pp. 455-481.
- Nadal C. (2006). *Between the Two Wars: Military Operations and Security Alert and Preparedness of the IDF, the End of the Six Day War to the Yom Kippur War*. Tel-Aviv; Maarachot; Defense Office.
- Neustadt, R.E (1990). *Presidential Power and the Modern President: the Politics of Leadership from Roosevelt to Regan*. New York: Free Press.

- Neustadt, R.E (1960). *Presidential Power*. New York: John Wiley.
- Norris, K. (1988). *Deconstruction; Theory and Practice*. Tel Aviv; Hapoalim Library Pub.
- Nixon R. (1978). *The Memories of Richard Nixon*. New York: Warner Books, 2. pp. 480-490.
- Patomaki, H. and Wight, C. (2000). After Post Positivism? The Promises of Critical Realism. *International Studies Quarterly*, 44 (2). pp. 213-238.
- Peffley, M. & Hurwitz, J. (1992). International Events and Foreign Policy Beliefs: Public Response to Changing Soviet- U.S. Relations. *American Journal of Political Science*, 36. pp. 431-461.
- Phillips, D.C. (1995). The Good, The Bad and the Ugly; The many Faces of Constructivism. *Educational Researcher*, 24 (7). Pp. 5-12.
- Phillips, D.C. (1994). Hermeneutics; A threat to Scientific Social Sciences? In: *International Journal of Educational Research*, 15 (6). Pp. 553-567.
- Polkinghorne, D. (1995). Narrative Configuration in Qualitative analysis. *Qualitative Studies in Education*. 8 (1). pp. 5-23.
- Polya G. (1945). *How to Solve It*. Princeton; Princeton University Press.
- Popper, K.R. (1969). Science: Conjectures and Refutations. In: *Conjectures and Refutations*. London: Routledge and Kegan Paul.
- Pruitt, D.G. (1981). *Negotiation Behavior*. NY. Academic Press.
- Quandt W.B. (2005). *Peace Process: American Diplomacy and the Arab-Israeli Conflict since 1967*. Washington D.C.: Brooking Institution Press; Berkley; University of California Press.
- Quandt, W.B. (1977). *Decade of Decisions: American Diplomacy and the Arab-Israeli Conflict, 1967-1976*. Washington D.C. Brooking Institution Press; Berkley and Los Angeles; University of California Press.
- Rabin, I. (1979). *Service Book*, Tel-Aviv; Maariv Library.
- Rabinow, P. and Sullivan, W. (1979). *The Interpretive Emergence of an Approach*. In: *P. Rabinow and Sullivan. Interpretive Social Science; a Second Look*. Los Angeles; University of California Press. pp. 1-21.
- Rasler, K.A., Thompson, W.R. and Chester, K.M. (1980). Foreign Policy Decision Makers, Personality Attributes and Interviews: A note of Reliability Problems. *International Studies Quarterly*, 24(1). pp. 47-66.
- Ray, J.L. (1995). *Global Politics*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Renshon J. and Renshon S. (2008). *The Theory and Practice of Foreign policy*

- decision making. *Political Psychology*, 29. pp. 509- 536.
- Ricoeur, P. (1981). What is Text? Explanation and Understanding. In: J.B. Thompson (Ed.). *Hermeneutics and Human Science*, New York; *Cambridge university press*. pp. 145-164.
- Riker W. (1990). Political science and Rational Choice. In J. Alt and K. Shepsle (eds.), *Perspectives on Positive Political Economy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Riker W. (1962). *The Theory of Political Coalitions*, New Haven: Yale University Press.
- Rogow, A. (1963). *James Forrestal: A Study of Personality. Politics and Policy*, New York: Macmillan.
- Rosenau, J.N. (1987). Introduction. In: *New Directions in the Comparatives Study of Foreign Policy*, Rosenau, J.N., Hermann, C.G., and Kegley, C.W.; Boston: Allen D Unwin. pp. 2-12.
- Rourke, F. (1972). *Bureaucracy and Foreign Policy*. Baltimore: John Hopkins University Press.
- Ruder & Bless. (2003). Mood and the Reliance on the Ease of Retrieval Heuristic. *Journal of Personality and Social Psychology* 85. pp. 20-32
- Russet, B. & Starr, H. (1992). *World Politics – The Menu for Choice*. NY. W.H. Freeman and Company.
- Sarfino, E.P. (2005). *Research methods; Using processes and procedures of science to understand behavior*. Upper Saddle River: Pearson; Prentice Hall.
- Shalim, A. (2008). *The Lion of Jordan: The Life of King Hussein in War and Peace*. London; Penguin Books.
- Shalom D. (2007). *Goats Wind above Cairo; the Israeli air-force (1967-1970); Israel, Rishon-Letzion*; Space publication. pp. 1039.
- Shanteau, J. (1988). Psychological Characteristics and Strategies of Expert Decision Makers, *Acta Psychological* 68 . pp. 203-215.
- Shapiro, M.G. & Boham, G.M. (1973). Cognitive Processes and Foreign Policy Decision Making. *International Studies Quarterly*, 17 (1). pp. 74-147.
- Schwarz N. (1991). Ease of Retrieval of Information: Another Look Availability Heuristic. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61. pp. 195-202.
- Seligman, M. (2011). *Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being*. New York: Free Press.
- Shemesh, M. (2009). *Nasser Strategic (June- September, 1970)*. Iyunim; Israel Studies, 19. pp. 277-279

- Shemesh, M. (2008). The Origin of Sadat Strategic Volte-Face; 30 years since Sadat historic Visit to Israel, November 1977. *Israel Studies*, 13, (2). pp. 28-53.
- Shkedi, A. (2012). *Meaning behind the Words - Qualitative Research Methodologies*. Tel Aviv; Ramot, Tel Aviv University. pp. 37-143.
- Shkedi, A. (2010). Educating reflecting teacher for teaching culturally valued subjects: *Evaluation Research of education*, 14(2). pp. 94-119.
- Shurtzold, I. (2000). *Attitudes*. In: *Social Psychology*. Ramat Aviv; Open University Press.
- Slovic, P. (2000). *The Perception of Risk*. Sterling, VA: Earth Scan.
- Slovic, P., Fischhoff B., Lichtenstein S. (1978), Judged Frequency of Lethal Events. *Journal of Experimental Psychology: Human Learning and Memory* 4(6). pp. 551-578
- Simon, H. (1992). What Is an Explanation of Behavior? *Psychological science*, 3. pp. 150-161.
- Simon, H. (1985). Human Nature in Politics: The Dialogue of Psychology with Political Science, *American political Science Review*, 79. pp. 293-304.
- Simon, H. (1982). *Models of Bounded Rationality*. Cambridge: MIT Press.
- Simon, H. (1957). A Behavior model of Rational Choice. In: *Simon, H. Models of Man: Social and Rational*. NY; John Wiley and Sons.
- Simon, H. (1957). A Behavioral Model of Rational Choice. In: *Simon, H. Models of Man: Social and Rational*. NY: John Wiley and Sons.
- Snyder, R.C. & Diesing, P. (1977). *Conflict among Nations*. Princeton: Princeton University Press.
- Snyder, R.C., Bruck, H.W & Sapin, B. (1962). *Foreign Policy Decision Making: an Approach to the Study of International Politics*. New York: Free Press.
- Stake, R.E. (1995). *The Art of Case Study Research*; London; Sage Publications.
- Stake, R.E. (1978). The Case Study Method in Social inquiry. *Educational Researcher*, 7, (2), pp. 5-8.
- Starr, H. (1984). *Henry Kissinger: Perceptions of International Politics*. Lexington. KY: University Press of Kentucky.
- Stein, J.G. & Pauly, L.W. (1993). *Choosing to Cooperate: How States Avoid Loss*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Stein, K. (2003). *Bold statesmanship: Sadat, Kissinger, Carter and Begin and pursuit of Arab-Israeli peace*. Tel Aviv; Maarachot; IDF Office.

- Steinbruner, J. (2002). *The Cybernetic Theory of Decision: New Dimension of political Analyses*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Steinbruner, J. (1974). *The Cybernetic Theory of Decision*. Princeton, N.J: Princeton University Press.
- Sunstein R. and Timur K. (1999), Availability Cascades and Risk Regulation, *Stanford Law Review*, 51. *CERCLA, the Comprehensive Environmental Response, Compensation, and Liability Act*. pp. 683-768.
- Talb, N. (2009). *The Black Swan*. Or -Yehuda; Dvir Pub.
- Tetlock E. (2005). *Expert Political Judgment: How good is it? How Can We Know?* Princeton University Press.
- Tetlock, E. (1985). Integrative Complexity of American and Soviet Foreign Policy Rhetoric: A Time Series Analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 46 (4): 85-156.
- Tetlock .E. (1983). 'Policy Makers' Images of International Conflict. *Journal of Social Issues*, 39. pp. 67-886.
- Thaler, R.H. (1980). Toward a Positive Theory of Consumer Choice. *Journal of Economic Behavior and Organization* 39. pp. 36-90
- Tversky A. and Kahneman, D. (1974). Judgment under Uncertainty, Heuristics and Biases. In: *Rationality, fairness and wealth*. (2005). Keter; Haifa University.
- Tversky A. and Kahneman, D. (1973). Availability; a heuristic for judging frequency and probability. *Cognitive psychology* 5 (1973). pp. 207-232.
- Tversky, A. (1972). Elimination by Aspects: A Theory of Choice. *Psychological Review*. 79(2). pp. 207-232.
- Venetic B. And Shalom Z. (2009). The White House Middle East Policy in 1973 as a Catalyst for the Outbreak of the Yom Kippur War. *Israel Studies; Assembler problems of Zionism, the Settlement and the State of Israel*. pp. 205-245.
- Wagner, H.R. (1994). Peace, War and Balance of Power, *American Political Science Review*, 88. pp. 593- 607.
- Wagner, H.R. (1974). Dissolving the State: Three Recent Perspectives on International Relations. *International Organization*, 28. pp. 47-446.
- Walker, G.S. (1990). The Evolution of Operational Code Analysis, *Political Psychology*, 11. pp. 18-403.
- Walker, G.S. (1983). The Motivation Foundation of Political Belief Systems, *International Studies Quarterly*, 27. pp. 179-201.
- Walker, G.S. (1977). The Interface between Beliefs and Behavior: Henry Kissinger's Operational Code and the Vietnam War. *Journal of Conflict Resolution*, 21. pp. 62-

129.

Waltz, K. (1996). International Politics is not Foreign Policy. *Security studies*, 6.

Waltz, K. (1979). *Theory of International Politics*. Reading: Addison Wesley.

Weber, M. (1978). *Economy and Society: An Outcome of Interpretative Analogy*, Edited by Roth, G. & Wittich, 2, Berkeley: University of California Press.

Weick, M. & Guinote A. (2008). When Subjective Experiences Matter: Power Increases Reliance's on the Ease of Retrieval. *Journal of Personality and Social Psychology* 94. pp. 956-970.

Wendt, C. (1999). *Social Theory of International Politics*. Cambridge; Cambridge University Press.

Wendt, C. (1987). The Agent Structure Problem in International Relations Theory. *International Organization*, 41. pp. 335-370. Weitz, Y. (2012). The National Unity Government Beginning, and the Retiring from it in 1970. *Cauldron: The History of Israel and its Settlements*, 141. pp. 150-154.

Wight, C. (2000). Ontological Investigations; Making Sense of the Agent Structure Problem in International Relations. *International Studies*, 44(2).

Winokur T. (2009). The Soviet Were Just an Excuse': Why Israel Did Not Destroy the Egyptian Third Army. *Cold War History*, 9(1). pp. 59-78.

Witteman, P.A. (1990). *Vietnam; 15 Years Later*. Time; pp. 19-21.

Wittkopf, F.R. (1981). The Structure of Foreign Policy Attitude: An Alternative View. *Social Science Quarterly*, 62. pp. 108-123.

Wohlstetter, A. (1964). Analysis and Design of Conflict Systems. In: *Quade, E.D. Analysis of Military Decisions*. Santa Monica; RAND Cooperation.

Wohlstetter, A. (1962). *Pearl Harbor; Warning and Decision*. Stanford; Stanford University Press.

Wolfenstein, E.V. (1967). *The Revolutionary Personality*. NJ: Princeton, Princeton University Press.

Yechiam W. (2012). Menachem Begin in the National government, His Retiring in 1970, and Its Meanings. In: *Cauldron: The History of Israel and Its Settlements*, 141. pp. 150-154.

Zeira, E. (2004). *Myth vs. Reality: The Yom Kippur War: Failures and Lessons*. Tel Aviv; Yediot Aharonot. pp 53-58.

Zeira, E. (2004). *The struggle between the Israeli Embassy in Washington and US intelligence officials*. pp 53-58.

Zeller, N. (1995). Narrative strategies for case report. *Qualitative Studies in*

Education. 8 (1). pp. 75-88.

Zidler, A. (2013). *The Relation between the Superpowers*; Ramat Gan; Bar Ilan University.

Zisser, B. (1993). *A communication theory*. In: Political Science Versions, Zisser, B. Tel Aviv; Free University Pub.

Surse arhivistice

Arhivele Naționale ale Israelului (NA), Ierusalim (52 dosare)

Secțiunea 43 – Biroul Prim-ministrului:

AM/43/8/3/367

AM/43/8/3/7021

AM/43/8/10/7024

AM/43/8/13/7035

AM/43/8/12/7038

AM/43/8/16/7043

AM/43/8/25/7041

AM/43/8/19/7046

AM/43/8/9/7047

AM/43/8/29/7049

AM/43/8/5/7054

AM/43/8/8/7055

AM/43/8/8/7058

AM/43/8/6/7061

AM/43/8/8/7062

AM/43/8/7/7066

AM/43/8/7/7068

AM/43/8/6/7074

AM/43/8/7/7074

AM/43/8/4/7250

AM/43/8/5/7250

AM/43/8/10/7250

AM/43/8/11/7250

AM/43/8/4/7249

AM/43/א/8/7249

AM/43/א/3/7435

AM/43/א/4/7435

AM/43/א/2/7464

AM/43/א/3/7464

AM/43/א/8/7062

Sectiunea 93- Departamentul Relatiilor Externe:

AM/93/צמ/3/4966

AM/93/צמ/7/5974

AM/93/צמ/7/5976

AM/93/צמ/5/5980

AM/93/צמ/11/6720

AM/93/צמ/9/7047

AM/93/צמ/3/9341

AM/93/צמ/4/9341

AM/93/צמ/5/9341

AM/93/צמ/6/9341

AM/93/צמ/7/9341

AM/93/צמ/8/9341

AM/93/צמ/9/9341

AM/93/צמ/3/9352

AM/93/צמ/7/9360

Sectiunea 130 – Biroul General de Relatii Externe

AM/130/צמ/5/4996

AM/130/צמ/6/4996

AM/130/צמ/11/5294

AM/130/צמ/3/5975

AM/130/צמ/5/5980

AM/130/צמ/5/6857

Sectiunea 60 – Knessetul

AM/60/א/8163/8

Arhive Online

Arhiva Golda Meir; accesibilă la adresa:

www.goldameir.org.il/archive/home/he/100/show_bio6.html>

Arhiva Națională de Stat; accesibilă la adresa: <www.archives.gov.il>

Arhiva I.D.F.; accesibilă la adresa: www.archives.mod.gov.il

Pagina de web a Knessetului; accesibilă la adresa:

<www.knesset.gov.il/committees/heb/docs/knesset17-1-2.htm>

Proiectul Președinției Americane, Universitatea din California, Santa Barbara;

accesibil la adresa:www.presidency.ucsb.edu.

Biblioteca și Muzeul Prezidențial Ford;

accesibile la adresa:www.fordlibrarymuseum.gov

Biblioteca și Muzeul Prezidențial Nixon;

accesibile la adresa:www.nixonlibrary.gov

Arhiva și registratura națională, accesul la bazele de date arhivistice;

accesibile la adresa: <aad.archives.gov/aad/>

Arhiva Securității Naționale, Universitatea George Washington;

accesibilă la adresa: www.gwu.edu/~nsarchiv/index.html

Relațiile Externe ale Statelor Unite (FRUS):

FRUS, 1969-1976, Volumul XIV, Uniunea Sovietică, octombrie 1971-mai 1972

FRUS, 1969-1976, Volumul XV, Uniunea Sovietică, iunie 1972- august 1974

FRUS, 1969-1976, Volumul XXV, Criza și Războiul Arabo-Israelian
